

POSSONYI LASZLÓ:

SHATAKIN*

Borgida lakása egy régi, sárgárafestett ház első emeletét foglalta el. Lent a földszinten egy aranyműves és egy esernyőkészítő boltja mellett csak az ő két irodai helyisége foglalt helyet. Más lakó nem volt a házban. Idegenek nem is jutottak tovább a házban a földszintnél. Ebben a homályos udvari lakásban fogadta mindig klienseit, ahol minden kopott, egyszerű, poros és hivatalzagú volt. Még Shatakin, a bojtárja sem volt fent sohasem az igazi lakásában, pedig már hatodik éve szolgálta őt ez az élelmes, nagyon is használható fiatalember.

„Hogy csodálkozik majd, ha ide feljön” — gondolta az öreg Borgida és elmosolyódott. „Hja, meg kell neki mutatni, mi mindent nyerhet, ha jól dolgozik...”

A három régies szárnyasajtót, amely a négy utcai szobát összekötötte, szélesre tárta és felgyújtotta az összes csillárokat. Így a lakás csupa aranyos-bordó csillogás volt. A négy szoba padlóját sötétvörös velúrszerű szőnyeg takarta el vastagon. A szőnyegek alatt csak gyalult hajópadló volt és Borgida ahelyett, hogy parkettet rakatott volna a régi házba, amely úgysem volt az övé, inkább beszőnyegeztette az egész lakást, hogy egy tenyérnyi se látszódjék ki a padlóból. Szerette a régi bútorokat, a szép szőnyeget, de az amúgy is tarka keleti szőnyeget is erre a mélyvörös alapra fektette, hogy még tarkább, puhább nesztelenebb világ fogja körül. Az egyszerűen fehérre meszelt falakat is szinte túlgazdagon akasztotta tele szenvedélyesen szeretett képeivel s ezeket a képeket divatjamúlt széles, sokcirádás aranyrámákba foglalta. Voltak nagy képei, amelyek kétaraszos ráámákban állottak, de a legkisebb festményt is tenyérnyi keret fogta körül. Lakása az izléstelenség határvonalán járt ugyan, de a képek jósága, a mélytónusúra barnult régi mesterművek mégis zavarba hozták a felületesen ítélkezőt, mert az egész berendezésben mégis sok volt az egyéni ízlés és a túlzufoltságban is volt rendszer. A régi szekrényeken sok ezüstholmi csillogott, a kimaradó falrészek előtt pedig simára politúrozott szekrénykében állott az öregúr érem- és kameagyűjteménye. Egyik-másik szekrényke homályosabb sarkokba került és nemrégiben ezekbe apró égőket szereltetett. Álmatlan éjszakáin ugyanis gyertyafény mellett gyönyörködött sokszor kincseiben, de félt,

*Részlet a szerző áprilisban megjelenő „Az árnyék” című regényéből, amely a Keleti tenger egyik apró kis államában játszódik.

hogy egyszer tüzet fog valami a lakásban. Ezért szánta el magát erre az újításra. Most kis gondolkodás után az apró szekrénykéket is sorra kivilágította és felgyújtotta a falikarokat a képek között. Néhány kiabálóbb tónusú kép ugyan tökéletesen elveszett így a sokfelől reábocsájtott fényben, de Shatakin művészi érzékéről Borgida amúgy sem volt túlságosan nagy véleményvel. Sokkal valószínűbbnek tartotta, hogy inkább a sok csillogás kápráztatja majd el.

Szürke suhogó redingootjában Borgida volt a legszerényebb „darab” ebben a túlszűfolt lakásban. A képeit nézte fel s alá jártában s műérzékét az igazolta csak, hogy saját magát mindig szürkébe öltöztette. Így legalább volt egy megnyugtató pont is eköz a sok arany-tarka villódzás közt. Nézegette a képeket, melyiket vigye el, ha sikerül Anniet felmentetnie és külföldre vinnie. A kis képek voltak csak igazán értékesek, régi flamand mesterek munkái. Ezek ráma nélkül, belső fa keretükről is lecsavarva néhány bórönd oldalfalába beledolgozhatók. A nagyok elviteléről persze nem lehet szó, de ezekért nem is olyan nagy kár. Legtöbbje Delacroix-utáncat: harogó, romantikus színek, várostromok, véres jelenetek, bibliai képek, de nem igazi mesterek munkái. Egyik-másik egész falat betölt túlméretezett rámájában, ez a Holofernes itt, ahogy fej nélkül fekszik sátrának pamlagán, embernagyságú s Judit most surran ki a sátorból fejével... Shatakin persze azt hiszi majd, ez mind között a legértékesebb. Csak minél jobban vakuuljon el a fiú, akkor mindenre kaphatóvá válik, vagy irígysege viszi majd a kívánt útra.

Borgida foglalkozott kabalával is egyidőben, Pythagoras számértékrendszerével és a nevek titkos jelentésével. Ezt a Shatakit is azért fogadta meg, mert érezte, hogy mindenre használható lesz. Hisz ha néhány betűt kihagyunk, a nevéből megkapjuk a Sátán nevét, nemcsak a kígyószerűen görbülő s-ben, hanem egész terjedelmében. És eddig meg is felelt a fiú minden várakozásának. A nevét is ügyesen csonkította meg. Borgida jól tudta, hogy örmény származású és eredetileg a Shatakian névre hallgatott. A fiú azonban azt a felesleges harmadik „a” betűt egyszerűen kihagyta a nevéből és így neve az ország uralkodó többségének nevéhez hasonlított, sőt sokak előtt nemesi névnek tetszett. És Shatakin ama körökben is mindig jól képviselte gazdája érdekeit, ahol zsidóval nem szívesen állnak szóba. „Milyen jó most, hogy Shatakin árja” — dörzsölte össze a kezét Borgida. „Jól néznék most ki egy zsidó bojtárral. Nem volna kire bízni az ügyet. Shatakit legalább beléptethetem a vasmarkasok közé...”

Hosszas töprenkedésbe telt, amíg Borgida kifőzte a haditervet a Leontes-Philippi bűnügy levezetésére. Annie hivatalos vallomásaiban szerencsére ezideig semmi kézzelfogható dolog nem volt. A leány senkinek nem vallott semmit. Ez bizonyos mértékig megkönnyítette a Borgida dolgát. Légüres

térbe építhette fel a vallomások fantázia-építményét és Borgida tudta, hogy ennek a vallomásnak minél képtelenebbnek kell lennie, hogy elhihesse a világ, főleg pedig az esküdtek és a bíróság. Az ország politikai hangulatába is bele kellett építeni az ügyet. Ha egy kis jó politikai szelet foghatnak be a vitorlájukba, úgy kihajóznak az egész bajból, mint a legfűgőbb viking vitorlás.

Az ország pedig éppen eléggé fel volt dűlva a szenvedélyektől, hogy valamelyik csoport hangulatát megnyerhessék. Borgidának nagy élvezetet okozott, amikor minden erőt, pártot, szenvedélyt végigvizsgált és mérlegre tett védenca érdekében. Sok álmatlan éjszakájába került, de végre elkészült a terv. Borgida elhatározta, hogy Annet Corday Saroltaként viszi bele a köztudatba, aki a nemzet ellenségét akarta elpusztítani. A golyót a szabadkőműves külügyminiszter szívébe szánta ez a lelkes leány, csak tévedésből érte a lövés a külügyminiszter fegyverszállító cinkosának leányát. A miniszter megbukott, külföldre menekült, most ki lehet használni ellene a közhangulatot. A vasfarkasok nemcsak hogy felmentik Annet, hanem vállukra emelve diadalmenetben hurcolják majd körül a főváros utcáin. Volt már ilyen esküdtszéki ítélet nem is egy. A vidéki rendőrprefektus gyilkosát diadalmenetben hurcolták végig az országon a vasfarkasok, az anaisi pogrom gyújtogatóit is azért mentették fel, mert nemzeti felháborodásból öltek. Leontes tábornok lánya miért ne gyilkolhatott volna ugyanilyen felháborodásból. Ami egynek szabad, szabad lehet a másoknak is? Hiszen az apja harcolt 1920-ban a szovjet-csapatokkal és a külügyminisztert a vasfarkasok buktatták meg szovjetbarátsága miatt. Ha Shatakin jól dolgozik, az Annie arcképét minden vasfarkas szobájában örökzölddel díszítik fel, vagy talán még oltárszerűen mécses is gyujtanak előtte... De akkor szerencsére Annie már messze lesz ettől az országtól...

Borgida idegesen az órájára nézett, mert a Shatakin számára kitűzött idő néhány perce már el is múlt. Már éppen le akart menni a földszinti irodahelyiségbe, mert attól félt, hogy a fiatalember nem értette meg jól parancsát és most is lent várja. De alig lépett ki a folyosóra, fűrge bojtárja hármásával véve a lépcsőket már elébe is toppant.

Iván Shatakin még egészen fiatal ember volt, jóval innen a harmincon. Szegénysége hajszolta gyorsan át vizsgáin, mert részeges apját és nővéreit is tartania kellett. Ezt a két nővérét abban a városnegyedben, ahol laktak, „fekete retek” néven csúfolta az egymás gyomrába is belelátó kispolgári embersereg. A két „fekete retek” nem nőtt nagyra abban a nedves külvárosi lakásban, ahol apjuk, a nem sok szerencsével dolgozó örmény fűszeres bezárva tartotta őket, mint valami szegényes háremben. Kicsinyek, filigrán természetűek és finom-

kezűek voltak ezek a lányok, mint az apjuk is, aki felesége halála után teljesen az itálnak adta magát. Húsz éves korukig még szépnek mondhatta volna őket valaki, hisz ragyogó fekete szemük volt, hajuk súlya szinte lehúzta a fejüket, bőrük pedig elefántcsontszerűen halványnak tetszett. De azután hirtelen fonnyadni kezdettek, állukon apró szőrszálak ütköztek ki, egyre soványabbak és szárazabbak lettek és nemsokára rájuk ragadt a „fekete retek” jelző. És most már ha még meg is tetszettek volna valakinek, akkor se akadt volna párjuk, mert aki meglátta őket, alig tudta magába fojtani a nevetését a kis tipegő együtt járó retkeeskék láttára. Talán ha délre mennek, ahonnan származtak, még szerencséjük is akadt volna. De úgy a főváros, mint az ország híres szép nőiről. A sokféle fajtából kikeveredett nép egymástól teljesen elütő szőke-barna-fekete szépségeket gyümölcsözött ki magából és a két Shatakin-lány már húsz éves kora körül tudta, hogy soha sem fog férjhezmenni.

Annál érdekesebb volt, hogy majdnem ugyanazokkal a vonásokkal, ugyanazzal a testtel és vérrrel Iván, az öccsük hogy nőtt, szépült és emelkedett fölējük. Ezt a kölyköt hiába zárta be az apja a lányokkal, hogy tanuljon, kimászott az ablakon, a kéményen, vagy a szellőző lyukon is, hogy fűrgé lábával végigszáguldja a várost. Nem tudni, honnan, pénze is volt mindig. Már hat éves korában üzletüket kötött az iskolában, adott, vett, csereberélt és a rigószemű fickóba akkora egyéniség szorult, hogy akaratát mindig véghez is tudta vinni.

Apja, aki lányait háremszerű elzártágban tartotta, eleinte gyakran megverte Ivánt, különösen, ha részegen tért haza és fiát rajta kapta valami kései hazajövetelen. Az iskolából azonban mindig jó bizonyítványokat hozott haza a fiú. Csak ránézett a tanárookra villogó, okos két szemével és mindent megbocsájtottak neki. Mert Iván szép is volt. Amit hugaitól megtagadott a természet, mintha mind rápazarolta volna. Délies fajtája tanúságaként már hat éves korában olyan arányos termete volt, mint egy felnőtt férfinek. Ezek a korán fejlett déli gyermekek azonban rendszeren nem nőnek magasra, aztán egy kis fiataalkori virgoncság után hirtelen hizni kezdenek és kövér patkányalakot vesznek fel nemsokára. Iván, aki tízéves korában már a szűkös napi étkezésekre se járt, hanem lótot-futott egész nap, elég magasra nyurgult, azaz éppen csak vékonysághoz mérten volt magas. És amíg hugainak arcán a huszadik év körül szőrszálak ütköztek ki, Iván, ha borotválkozott is, később is olyan sima maradt kreolbőrű arca, mintha valami nemes szobrászanyagból faragták volna ki. Dús feketén ragyogó haja, rigószemei még érdekesebbé tették ezt a kissé sárgás halványságot az arcán. A koraérett gyermek szeme később gúnyos, ingerkedő és ravasz tekintetű lett, orra egy gondolatnyit meggömbült, közeledett a satorrhoz és miközben mindig minden idegével résen állt, ugrásra, támadásra, visz-

szavágásra készen, orrlukai kitágultak, kissé keskeny ajkai le-
görbültek: valóban volt valami sátáni ebben az egész arcban.

Borgida, aki a Shatakin-Sátán összefüggésre ráébredt és képzőművész-fantáziájával Iván különös szépségét, kenyér-
adójaként pedig természetét is tanulmányozni szokta, gyakran
elgondolkozott azon, ha ő festőművész lehetett volna, erről a
fiúról másolta volna le a kísértő gonoszt, a tagadás és meg-
bontás szellemét, akinek az első fiatal emberpár mellett ma-
gának is fölényesen fiatalnak kellett lennie. Hisz Ádámot és
Évát egyszerre kellett fölényével, eszével és cinizmusával le-
igáznia és amellet behízelt, delejező, fura szépségére is szük-
sége volt, hogy az első bűnözők bizalmát megnyerje.

És ahogy most a világítatlan, körbekanyarodó kőlépcsők
kráteréből a fiú lépcsőfokokat átugró fürgeséggel a bejárat
előtt felgyújtott lámpa fénykörébe ért, Borgida biztosan tudta,
hogy senki más végre nem hajthatja tervét Ivánon kívül. Iván
tenniszből vagy úszásból jöhetett, könnyű sportruhát viselt,
amelyben a hűvösödő őszi alkonyatban más talán fázott vol-
na, de a fiatalember sápadt arcán, talán a sietéstől, talán a
sok szabad levegőtől, a halvány bőrön átütő pirosság mutat-
kozott. Szinte sugárzott belőle a szabadban felgyújtott ener-
gia, haja a fésű érintésére talán villanyos szikrákat szórt vol-
na.

— Bocsánat, hogy megkértem — szólt oda Borgidának,
mert nem számított rá, hogy már az ajtó előtt találkozik vele.
Különböen nem nagyon szokta meg a bocsánatkérését. De a kö-
vetkező pillanatban már fölényesen folytatta: — Nem volt
nálam óra és későn sötétedett be ma valahogy...

— Persze, ezek az utolsó őszi napok, amikor fáj megválni
a természettől — felelte békülékenyen Borgida. — Na jöjjön
be az én barlangomba...

Iván szabad levegőhöz szokott orrát most hirtelen csapta
meg a vastagfalú, keveset szellőztetett lakás nyomott levegő-
je. Mosuszag, molyirtó és a sok lakkozott képből áradó olaj
és régi holmik, vastag szőnyegek párolgásából származott ez
a megmagyarázhatatlanul keverék illat. Iván, aki a külváro-
sok nem kényes orroknak való illatait mind apróra ismerte
kis gyermek kora óta, táguló cimpákkal kezdte elemezni, mi
minden érezhető ebben a lakásban. Jó orra, szeme és füle volt.
Párnázott ajtók mögül kilesett beszélgetéseket, az előszoba-
fogas kalapjairól eltalálta, ki van bent a belső szobában és sok
embert a kabátja szagáról megismert. Borgida azonban nem
sok időt hagyott neki most erre. Letette vele a kalapját az
előszobában, végighurcolta három szobán át a negyedikbe és
egy kis berakott szekrényéből konyakot és kontusovszkát
vett elő.

— Melyiket szereti — tartotta elébe a két üveget kissé
reszketős kezével és hagyta, hogy a sok felgyújtott villanykör-
te fénye megcsillanjon a sárgás-barna folyadékkal telt üvege-

ken. Iván a konyakot választotta, Borgida a kontusovszkából töltött magának, de csak félpohárnyit. Iván útálta ezt a túlfűszerezett, émelygős italt.

— Szép itt magánál, doktor úr — szólta aztán, mikor felhajtotta a konyakot és zsebre vágta a kezét. — Kívülről nem is sejti senki, mi mindent rejteget ez az öreg ház... Kissé ezeregyéjszakai az egész... Minek köszönhetem, hogy ide hívtott?

Borgida elismerést és megvetést is kiértelt a fiú hangjából. „Már érzi a szemtelen, hogy szükségem van rá” gondolta. Kényelmesen elrakta az üvegeket, hogy időt hagyjon Ivánnak a körülnézegetésre, aztán két kényelmes fotel felé hívta, ahonnan a kitárt szobák során jól végig lehetett tekinteni. Leültek.

— Szükségem van magára, — kezdte aztán kertelés nélkül — de magának még inkább énreám. Mert én itt már nem csinállok karriert, se több nem lesz belőlem, mint amennyi eddig lettem. De magából, ha úgy akarja, még nagyon fontos valaki lehet...

Elhallgatott kissé, várta a hatást. Iván kutató, fényes szemekkel nézett vissza rá, de arcából sem meglepődést, sem túlzott érdeklődést nem lehetett kiolvasni.

— Jó üzletekben szívesen vagyok benne... — felelte aztán kis idő múlva és megkérdezte, rá szabad-e gyujtania. Borgida hagyta, hogy a magából gyujtson rá, hamutálcát tolt a közelébe, a maga székét pedig eltolta kissé, mert nem szeretete a dohányfüstöt.

— Tudja, ez nem éppen üzlet — folytatta aztán — legalább is nekem nem. De magának, ha akarja, jó üzlet is lehet. A Leontes ügyről van szó. A pert kellene átvennie tőlem...

Iván, ha nem is akart semmin sem csodálkozni, most mégis kitérő szemmel nézett gazdájára. Ez még valóban nem történt meg, hogy az öreg valami pert átadott volna neki. Dolgoztatta, rosszul fizette, néha nagylelkűségi rohamában jelentősebb summákkal is megajándékozta, de érvényesülni, önálló ügyvédként szerepelni aztán igazán nem hagyta. Igaz, most is egy vacak ügyet kínál, amiért megfizetni senki sem akar majd semmit. Ez hát nem is fontos. Az öreg nem tagadja meg magát. De önálló ügyet kínál. És ez érdekes. Mit akar ezzel?

— Úgy tudom, ez az ügy a doktor úr személyes ügye és nem jövedelmez semmit. Ki akar bújni alóla? Fél, hogy elveszti?

Borgida csendesen csóválta a fejét, hogy „ne olyan gyorsan, fiatalember.”

— Én valószínűleg elveszteném ezt a pört, de maga megnyeri. Mégpedig úgy nyeri meg, hogy egyszerre minden újság a maga nevéből lesz hangos. Ünnepelni fogják, kirakatba teszi a képét. Na mit szól ehhez, fiatalember?

Iván vállaltvont, elfintorította a száját.

— Kirakatba kerülhetek? Leontes kisasszony talán még a börtönben is apró revolvereket hordoz magánál és legközelebb engem puffant le. Szép kis szenzáció lesz megint. Jobb üzleteket ajánljon nekem, doktor. Emelje fel inkább a fizetésemet. Szeretném adósságaim egy részét elsejénként törleszteni, hogy néhány napig ne gondoljak rájuk...

— Sokkal többet kaphat, mint gondolja — felelte Borgida megfontoltan. Megigazította a nyakkendőjét, majd egy kis jelentős hallgatás után folytatta: — Ha nem is egészen jószántomból, de önállóvá teszem. Ide a kapura akár már holnap is kiirhatja: Dr. Iván Shatakin ügyvéd... Arany betűkkel fekete alapon...

Várta a hatást, amely Ivánból újabb kérdésekben kíváncsított ki.

— S mindezt Leontes kisasszonyért? Mondja doktor, hol itt az üzlet? Már mint magának? Mert maga nekem ingyen bizonyára nem ad ezután se semmit, ahogy ezelőtt sem adott.

— Ne legyünk hálátlanok, fiatalember.

— Az én hálám az, hogy hasznomat veszi — vágta oda Iván. Szemét kissé összehúzta és szemtelenül mosolygott. Érezte, hogy most kicsikarhat valamit az öregből és nem akarta olcsón adni magát. Hisz már ügyis régen tervezte az önállósulást. És az antiszemita hullám is neki dolgozott most az országban. „Csak nem ettől ijedt így meg az öreg?” villant fel agyában. S már kész is volt a felelettel: — Megtalálnám én mással is a számításomat.

— Szatócs! — felelte Borgida. — Kicsire kalkulál. Aki mindenre elszánt, mint maga, az csak azzal igazolhatja magát belülről, ha igazán nagyot is mer vállalni. És én nagy ütőkártyát adhatok most magának. De ne vágjon mindig a szavamba.

— Várom azt a nagy kártyát — szólta Iván és elnyújtózott a fotelben, lábait messze előretolta az aprómintás imaszőnyegen, amelyen egy sárgás templomi füstölő volt a középpont és szórakozottan végigfutott a szeme Borgida kitértajtós szobái során. „Egész szépen harácsol az öreg” — gondolta, „ideje már, hogy engem is közel engedjen a jászolhoz.”

Borgida, hogy le ne maradjon bojtárja mellett, hozzádomította hangját a fiatalember modorához.

— A nagy kártya a kezünkben van. Ne féljen, nem adnám én magának, de én most nemcsak a valóságban, hanem képletesen is a zsidó vagyok a pakliban. Ha magam játszánám le a játszmat, egyszer csak felállnának a partnerek, hogy renonsz, nem ér semmit az egész. Vesztenék. Így hát a zsidót most kiemeljük a pakliból. Tudniillik a Leontes pör politikai ügyé nőtte ki magát...

— Vallott hát végre a gyilkos?

— Ne mondja azt, hogy gyilkos. Én csak vádlottat és védetet ismerek.

Iván bölintott, de már nem felelt semmit, hogy ne zavarja az öreget.

— Látom, most már érdekli a dolog. Hát hivatalosan még mindig nem vallott. De nem is fog vallani. Az a fontos, hogy én már tudom, kit akart megölni...

— Kit? — buggyant ki a kérdés Shatakin száján.

— A külügyminisztert. A szovjetbarát külügyminisztert, hogy szolgálatot tegyen a vasfarkasoknak...

— Hazudik — vetette közbe Shatakin minden különösebb felindulás nélkül.

— Nem hazudik — felelte Borgida — mert nem is tőle tudtam meg először a dolgot. A vasfarkasok fel akarják menteni Leontes kisasszonyt, erről én már titkos értesülést szereztem. Ezeknek jelentős külföldi összeköttetések vannak és hamarosan újra uralomra jutnak az országban, erre figyelmeztetni óhajtom. Megérti már, miért akarom átadni magának az irodámat is?

— Mikor akarja átadni?

— Felerészben már holnap. Teljesen csak akkor, amikor Leontes kisasszonyt az esküdtszék a maga segítségével felmenti. Nem érti, hogy a vasfarkasok uralma alatt nekem nem sok keresnivalóm lesz ebben az országban?

— És persze rám vár a feladat, hogy a vasfarkasok alatt vezessem az irodáját? És tömjem magát pénzzel?

— Maga csak vezesse majd a saját maga irodáját. Én nem sokat viszek el innen. Engem külföldön vár egy kis összeg, meg egynéhány képeket viszem csak el. S amit maga itt lát, berendezést, képeket, klienseket, azt ha ügyes, mind megkaphatja. S ami magának a legfontosabb, Borgida úgy eltűnik ebből az országból, hogy nem is vethetik a szemére öreg zsidó barátját.

— Túl sokat ajánl... de semmit sem biztosít. Nem én ítélek, hogy fel is menthessem Leontes kisasszonyt. Ha a minisztert akarta meggyilkolni, még súlyosabb a bűne.

— Maga a bűnével ne törődjék. Emlékszik, hány vasfarkast mentett fel az utolsó években az esküdtszék?

— Ötöt vagy hatot... — felelte Iván és Borgida látta rajta, hogy már sejteni kezdi a tervet.

— Hatot bizony, — felelte Borgida. — Pedig ezek felett véletlenül összeverődött esküdtszék ítélezett. Legalább is mindenki azt hitte. Sok a vasfarkas ma az emberek között. Mit gondol, mi lesz az eredmény, ha én megcsinálom, hogy Leontes kisasszony fölött tizenkét meggyőződéses vasfarkas mondjon ítéletet, aki tudni fogja, miért sült el a revolver Leontes kisasszony kezében?

— Kérdés, hogy tudni fogja-e?

Borgida legyintett.

— Az a fontos, hogy két napon belül én átadhatom magának azoknak az esküdteknek a listáját, egy kis életrajzzal körítve persze, akiket csupa véletlenségből aztán ki is sorsolnak majd a Leontes-ügy esküdtjeiül. És magának tíz teljes napja marad a tárgyalásig, hogy ezeket az esküdteket megismerje és kissé felvilágosíthassa Leontes kisasszony szándékáról. Persze még holnap reggel be kell lépnie a vasmarkasok csoportjába. Majd oda adom két régi tag címét, aki magát bevezeti a pártba.

Iván visszahúzta kényelmesen elnyujtott lábát, fejét kissé megemelte, azután kis gondolkodás után elkedvetlenedett.

— És ha vásárra viszem a bőröm? Hátha rosszul sül el a végén az egész vasmarkas história?

— Hja kérem, rizikó nélkül nincs haszon. De maga csinált már szabálytalan dolgokat, mikor pénzre volt szüksége és sohase fogták meg. Ha megvéd egy fiatal leányt, akinek csak suttognak a bűnéről, de azt nyíltan ki nem mondja senki, maga még nem lett részes abban a bűnben. Mire ez az ügy lefolyik, olyan híres ügyvéd lesz, hogy kevésbé kényes ügyek védelméből is megélhet s lassan meglazítja, ha kell, összekötéseit a vasmarkasokkal. Én cseppet sem félttem magát.... Na megegyeztünk?

— Néhány kis sorban azért majd kérem az iroda és a lakás átadásának lerögzítését — felelte Iván. — Egy kis írás hadd legyen a kezemben...

— Az irodáról megkapja már most. A lakásról csak a felmentés után. De az összes költségeit én viselem közben. Jó?

Shatakin elfogadta az alkut s mikor újra végigment a négy szobán, mint a magáét szemlélte már a berendezés vilányfényben csillogó darabjait.

— Ne féljen, ebből is sokat kap, ha jól dolgozik — szölt oda Borgida. — Főleg a nagyterjedelmű darabokat. Csak aprókat viszek el. A kis képeket és persze az érmeiket és kameákat...

— Majd azt is lajstromba vesszük — felelte Shatakin, aztán felkapta az előszobában kalapját és ahogy feltűnt a lépcsőház sötét kráteréből, ugyanúgy süllyedt most ismét el a csigalépcső örvényében hármásával ugorva át a lépcsőfokokat. Könnyed, ruganyos léptei szinte alig okoztak zajt és Borgida a hűvös őszi levegőben még elálldogált kis ideig az elcsöndesedett udvar folyosóján. Anniera gondolt, akit még nagyobb csönd vehet most körül a régi kolostor apró kis börtöncellájában....

— Vajjon gondol-e néha rám? — tűnődött el kissé. — Hiszi-e, hogy mégis én leszek az, aki megmenti? Nekem köszönheti majd az életét és azt a másik életet, amit messze innen töltünk el...

Posszonyi László